

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia socială, o economie pentru toți

Ancuța Vameșu, FDSC

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Context

- Economia sociala in Romania - **insuficient cunoscuta**
– lipsa datelor necesare unor analize si elaborarii de politici publice, acte normative adecvate
- Economia sociala in Romania - **insuficient recunoscuta**
– inexistentia unor mecanisme de dialog social /civil adecvate, diversitatea
- **Incercari de reglementare** dintre care unele total **neadecvate** (Legea antreprenorului social)

Economia sociala – o oportunitate insuficient valorificata

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Proiectare în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Atlasul Economiei Sociale -2011

- Clarificare conceptuala
- Identificarea organizatiilor economiei sociale
- Dimensiunea statistica a Economiei Sociale
- Evolutia principalilor indicatori economici

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS

Centrul Național de Proiectare în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Atlasul Economiei Sociale -2011

Elementele defnitorii ale economiei sociale

- Activitati economice cu **scop social**
- Generarea profiturilor: **mijloc** de realizare a misiunii sociale si nu scop in sine
- **Nedistributivitatea** cel puțin partiala a profiturilor
- Conducere si management **democratic**
- Organizatii **private si autonome**

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Atlasul Economiei Sociale din Romania – Actori

1. ASOCIATII SI FUNDATII

1. Activitatile economice ale acestora

2. Categoriile speciale de asociatii

CAR Salariati/ Pensionari

Asociatii de proprietari agricoli

Asociatii de proprietari de paduri – forme arhaice
de gestiune colectiva a unor bunuri – paduri,
pasuni, zone alpine “commons”

2. COOPERATIA

Mestesugaresti/de Consum/ de Credit

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

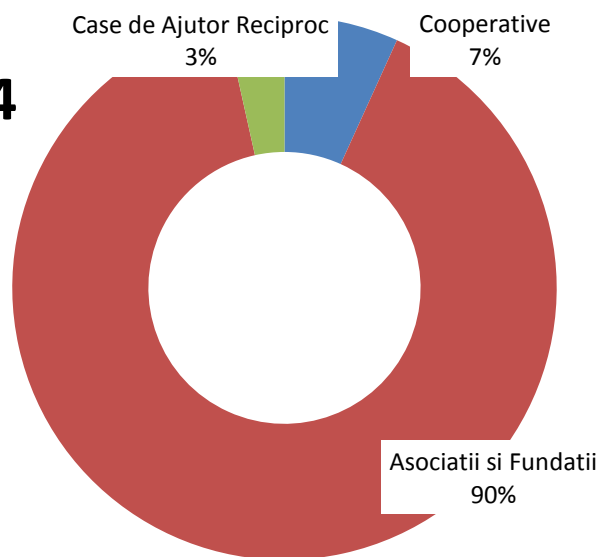

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia Sociala din Romania-2011

70.000 de organizatii
inregistrate si **25.744**
active (INS,bilant
depus) la sfarsitul
anului 2009.

■ Cooperative   ■ Asociații și Fundații   ■ Case de Ajutor Reciproc

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Progres în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

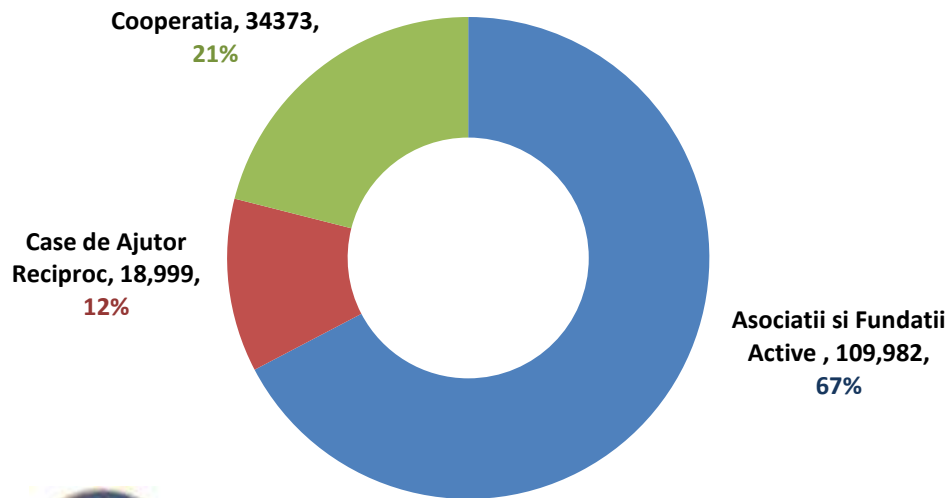
Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala din Romania – Personalul Salariat

Angajator a 3,3% din totalul fortei de munca salariate din Romania – 163.000 locuri de munca la sfarsitul anului 2009, in crestere fata de 2007 (3%)

Distributia salariatilor pe tipuri de organizatii, 2009, INS

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Proiectare în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

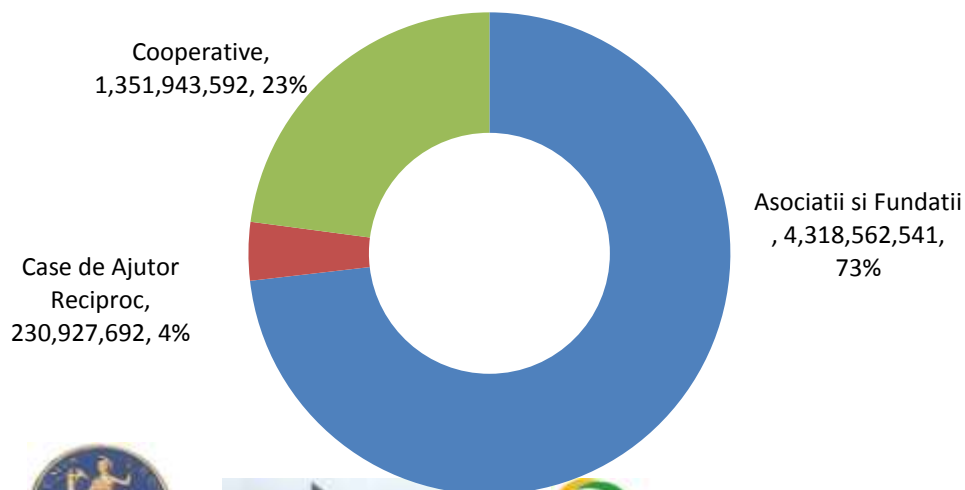
Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala din Romania – Importanta forta a economiei, 1

La sfarsitul anului 2009, veniturile cumulate ale organizațiilor active de economie sociala atingeau valoarea de 6 miliarde lei, echivalentul a 1,5 miliarde euro.

Distributia veniturilor totale pe tipuri de organizatii de economie sociala (2009, INS)

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Prognoze în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

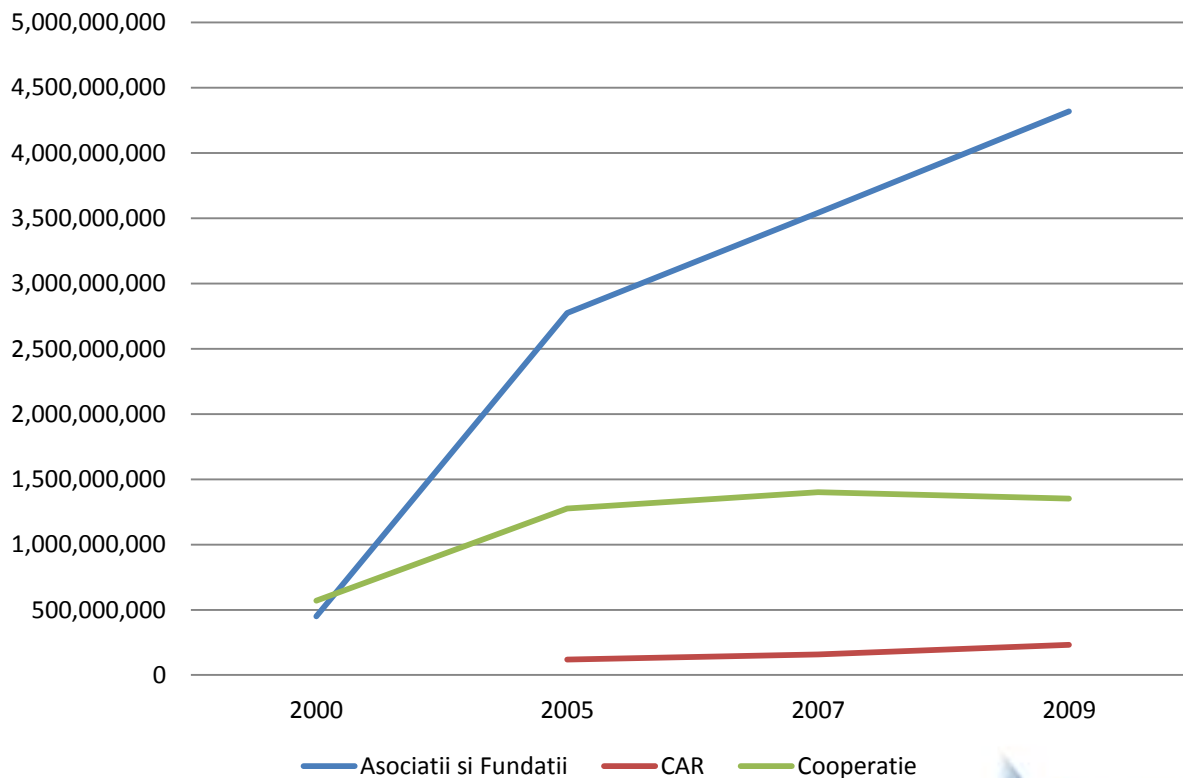
Economia sociala din Romania –2000-2009

Importanta forta a economiei, 2

Veniturile asociatiilor si fundatiilor au cunoscut o tendinta de crestere accentuata.

Veniturile Cooperatiei si ale CAR au stagnat.

Evolutia veniturilor totale (2000-2009, lei)

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Progres în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala din Romania – Distributia Regionala

- prezență consistentă în toate regiunile de dezvoltare;
- 19 % în mediul rural

	Organizatii de Economie Sociala	% din Total	Asociatii si Fundatii	CAR	Cooperative
Nord-Est	2996	10.6%	10.8%	13.9%	21.8%
Vest	2623	9.3%	10.3%	8.1%	10.3%
Sud-Est	2173	7.7%	7.7%	16.1%	14.1%
Centru	5044	17.9%	20.4%	10.7%	14.1%
Nord-Vest	4773	16.9%	19.0%	12.4%	15.6%
Sud-Vest	2041	7.2%	7.7%	11.8%	8.3%
Sud	2407	8.5%	9.1%	13.4%	11.2%
București Ilfov	3687	13.1%	15.1%	13.6%	4.6%
Rural	4,891	19%	18.0%	7,4%	19,1%

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

Centrul Național de Prognoze în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

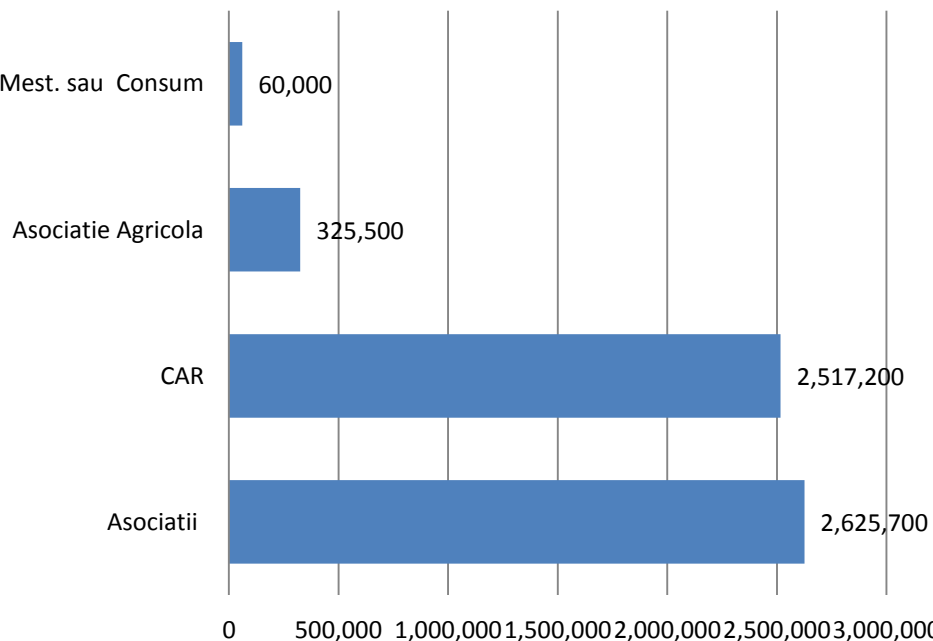
Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala din Romania – In serviciul membrilor

• 12,1 % și 11,6%
din populația
României și-a
declarat calitatea
de membru într-o
asociație, respectiv
CAR în 2010

Estimari a numărului de membri din organizațiile de economie socială (2010)

Sursa: Barometrul ONG (2010, raspunsuri multiple, rapoarte CentroCoop și Ucecom pentru Cooperatie

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala din Romania – principalele realitati

- **Sectorul neguvernamental - principalul actor al economiei sociale din România** (incl. CARuri și asociații de producători agricoli și proprietari de păduri)
90% din organizațiile active în anul 2009, 69% din totalul salariatilor din economia sociala
- **Dinamica pozitivă a economiei sociale** prin contribuția sectorului neguvernamental în condițiile **unui declin accentuat al cooperativelor**
- **Inexistența unor actori cu tradiție în Europa – societățile mutuale de asigurări** – rol posibil în reforma asigurărilor de sănătate

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Progres în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala – una din solutiile crizei economice?

- **“Ne-am concentrat prea mult timp pe un model particular de întreprindere, și anume cea care maximizează profitul.” Modelul actual nu funcționează, avem nevoie de alte modele.**
- **Trebuie găsit un echilibru între sectorul privat capitalist, sectorul public și celelalte instituții – inclusiv non-profit, cooperative, etc. Țările de succes sunt cele care au găsit acest echilibru.**
- **O societate mai justă, care asigură o mai bună distribuție a veniturilor are o creștere sustenabilă. Inegalitatea excesivă poate genera probleme macro-economice.**
- **Oamenii sunt resursa cea mai importantă a unei țări și de aceea este important să ne asigurăm că fiecare își poate realiza întregul potențial.**
- **Aceste forme alternative de organizare aduc o contribuție semnificativă societăților în care există și înfloresc, nu numai în termeni de PIB dar și de satisfacție.**

Joseph Stiglitz laureat al premiului Nobel pentru economie

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

IEC

CNPS

Centrul Național de Progres în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala – Agenda 2012-2020

1. Dezvoltarea în continuare a **sectorului asociativ** prin ridicarea barierelor de înregistrare și de derulare a activităților economice existente în prezent
2. Stoparea declinului **cooperației** și relansarea acesteia în domenii critice pentru dezvoltarea durabilă a României - agricultură, forestier, dezvoltare rurală - consum și utilități în mediul rural
3. Promovarea mai accentuată a organizațiilor care asigură acces la finanțare **CARuri și microcreditare**
4. Recunoașterea potențialului economic și social al entităților economiei sociale ca parte integrantă a sectorului IMM prin **includerea în toate programele de sprijin și accesul acestora la toate facilitatile prevazute pentru IMM**

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Economia sociala – Agenda 2012-2020

4. Reforma politicilor sociale si mai ales a celor de ocupare pentru a trece de la asistare la incluziune activă prin **integrarea eficientă a mecanismelor economiei sociale în aceste politici** (ex. întreprinderile sociale de inserție, cooperative sociale, ale grupurilor dezavantajate sau multi-stakeholder cu implicarea autorităților locale, organizatii mutuale de asigurari de sanatate)
5. Adoptarea unui **cadru legal favorabil dezvoltării economiei sociale în România** (vezi proiectul de lege elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale)

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

CNPS
Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013 “ Investește în oameni!”

Agenda 2011-2012 - Ce ne propunem noi? Institutul de Economie Sociala

- Observator al economiei sociale - analiza regulata a ponderii economiei sociale și a evoluției acesteia, evaluarea impactului social al acestui tip de economie, studii sectoriale și teritoriale
- Diseminarea de informații despre economia socială
- Promovarea unor politici publice naționale și locale care vizează dezvoltarea economiei sociale și evaluarea politicilor publice din domeniu
- Formare profesionala de specialitate - manageri de întreprinderi sociale
- Sensibilizarea publicului asupra economiei sociale - campanii de informare și promovare, târguri

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

ICCV

Centrul Național de Pregătire în Statistică

Euricse

Institutul de Economie Socială